

Lise Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığının Yoksunluk, Kontrol Güçlüğü, İşlevsellikte Bozulma ve Sosyal İzolasyon Bağlamında İncelenmesi

An Investigation of High School Students' Internet Addiction With Respect to Withdrawal, Controlling Difficulty, Disorder in Functionality and Social Isolation

Emre MÜEZİN*

Öz. Bu araştırmanın amacı, lise öğrencilerinin internet bağımlılığı riskinin incelenmesidir. İnternet bağımlılığı riski incelenirken lise öğrencilerinde internet kullanımına bağlı olarak yoksunluk, kontrol güçlüğü, işlevsellikte bozulma ve sosyal izolasyon boyutlarına yer verilmiştir. Öğrencilerin günlük olarak internet kullanım süreleri dikkate alınmış ve internet kullanımına bağlı olarak yoksunluk, kontrol güçlüğü, işlevsellikte bozulma ve sosyal izolasyon boyutlarında farklılaşma durumuna bakılmıştır. Araştırma evreni KKTC'de eğitim gören lise öğrencilerini kapsamaktadır. Araştırma örneklemini ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenen %38 (n=194) kadın, %62 (n=317) erkek olmak üzere toplam 511 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Günüş (2009) tarafından geliştirilmiş olan "İnternet Bağımlılık Ölçeği" ve araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre araştırmaya dâhil edilen lise öğrencilerinin çok büyük bir bölümünün internet bağımlılığı açısından eşik grup ve risk grubu içerisinde olduğu saptanmıştır. Günlük internet kullanım süresine bağlı olarak internet bağımlılığına ilişkin yoksunluk, kontrol güçlüğü, işlevsellikte bozukluk, sosyal izolasyon ve toplam internet bağımlılığı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Yapılan çalışma bulguları sonucunda araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnternet bağımlılığı, yoksunluk, kontrol güçlüğü, işlevsellikte bozukluk, sosyal izolasyon.

Abstract. The aim of this study is to investigate internet addiction risk of high school students. Withdrawal, controlling difficulty, disorder in functionality and social isolation dimensions were researched during the investigation of internet addiction risk of high school students. In this study, daily internet usage durations of students were considered and differentiations on withdrawal, controlling difficulty, disorder in functionality and social isolation dimensions were investigated depending on the internet usage. The universe of the research includes high school students studying in TRNC. The sample selected through the criterion sampling method consists of 38 % (n=194) female, 62 % (n=317) male and total 511 high school students. The "Online Addiction Scale" developed by Günüş (2009) and "Personal Information Form" prepared by the researcher were used. According to the findings of this investigation, major part of the high school students enrolled in the investigation were determined to be in risk group and threshold group in terms of internet addiction. Statistically significant difference between withdrawal, controlling difficulty, disorder in functionality and social isolation points regarding internet addiction was determined depending on daily internet usage duration. As a result of the findings of this study, advice was given to the researchers.

Keywords: Internet addiction, withdrawal, controlling difficulty, disorder in functionality, social isolation.

Toplumsal Mesaj. Bu çalışmada lise öğrencilerinin internet bağımlılığı bağlamında yaşamış oldukları yoksunluk, kontrol güçlüğü, işlevsellikte bozulma ve sosyal izolasyon boyutlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan çalışmaya göre lise öğrencilerinin yarısından fazlasının internet bağımlılığı açısından eşik grupta oldukları bulunmuştur. Sonuç olarak internet bağımlılığı günümüzde çok ciddi bir bağımlılık türü olarak ciddiyetini korur düzeyde bireyler üzerinde etkisini göstermeye devam etmektedir.

Public Interest Statement. The aim of this study is to investigate high school students that face withdrawal, controlling difficulty, disorder in functionality and social isolation dimensions due to internet addiction context. According to the study, more than half of the high school students are found at the threshold group in terms of internet addiction. As a result, at the present time internet addiction keeps its severity as a very severe type.

* Yrd. Doç. Dr., Lefke Avrupa Üniversitesi, Dr. Fazıl Küçük Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, emuezzin@eul.edu.tr

1. GİRİŞ

Teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesi internete erişim imkânını kolaylaştırmış, internet sadece bilgiye erişim amaçlı değil aynı zamanda eğlence ve iletişim ortamı olarak da kullanılmaya başlanmıştır. Özellikle akıllı teknolojik cihazların son yıllarda yaygınlaşması bireysel olarak internette harcanan sürenin artmasına neden olmuştur. Geçmiş yıllarda bilgiye erişimde yaşanan zorluklar özellikle bilgiye ulaşım bakımından büyük kolaylık sağlamıştır. İnternet kullanımı bilgiye erişim, zaman ve ekonomik açıdan bireylere kolaylık sağlamıştır. İnternet kullanımı bilgiye erişebilmek açısından bireylere kolaylık sağlarken internette geçirilen sürenin artmasına sebebiyet vermiş ve dolayısıyla internetin aşırı kullanımı ile ilgili sıkıntılar ortaya çıkarmıştır (Müezzin, 2016).

Türkiye İstatistik Kurumu'nun, 2004 yılından başlayarak her yıl yapmış olduğu 'Hane halkı bilişim teknolojileri kullanım' araştırmasına göre 16-24 yaş grubunda 2004'de internet kullanım oranı %26.6, 2013 yılında bu yüzdeler %68.7, 2016 yılında %84.3 ve 2017 yılında ise %87.2'ye kadar yükselmiştir. 2017 yılı istatistiklerine göre 25-34 yaş grubunda internet kullanım oranı %85.7, 35-44 yaş grubunda %73.9 ve 45-54 yaş grubunda ise %51.7 olarak bulunmuştur. Bu verilere dayanarak yıllar geçtikçe, internet kullanım oranının arttığı sonucu görülmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2017). Bu bilgiler eşliğinde internet kullanımının bu kadar yaygınlaşmasıyla internet bağımlılığı kavramı ortaya çıkmış ve tanımlanmıştır.

İnternet bağımlılığı terimini ilk kez Young (1996) tarafından tanımlanmıştır. Buna bağlı olarak Young (1996) patolojik kumar bağımlılığı ölçütlerini değiştirerek internet kullanımına ilişkin bir tarama aracı sağlamak için sekiz maddelik bir soru listesi oluşturmuştur. Sorulardan beş (veya daha fazlasına) "evet" yanıtı verildiği takdirde bireyin durumunun Manik dönemle açıklanmadığı durumlarda birey "internet bağımlısı" olarak kabul edilmektedir. Sekiz maddelik soru listesi şöyledir;

1. İnternet ile sürekli meşgul olduğunuzu hissediyor musunuz (önceki çevirim içi etkinliği düşünmek veya bir sonraki çevirim içi oturumu merakla beklemek)?
2. Tatmin sağlayabilmeniz için interneti kullanma süre miktarınızın artması gerektiğini hissediyor musunuz?
3. İnternet kullanımınızı kontrol etmek, kesmek veya durdurmakla ilgili tekrarlayan başarısız denemeleriniz oluyor mu?
4. İnternet kullanımını kesmek veya durdurmak için çaba harcadığınız zamanlarda kendinizi huzursuz, huysuz, depresif ya da sinirli hissediyor musunuz?
5. Öngörülenden daha uzun süre çevirim içi kalıyor musunuz?
6. İnternet sebebiyle önemli bir ilişki, iş, eğitim veya kariyer olanağı fırsatını tehlikeye ya da riske attınız mı?
7. İnternet münasebetiyle aile üyelerinize, terapistinize veya diğerlerine yalan söylediniz mi?
8. İnterneti sorunlarınızdan kaçmak veya bir disforik ruh halinizi gidermenin bir yolu olarak mı kullanıyorsunuz (örneğin; çaresizlik, suçluluk, kaygı, depresyon duyguları)? (Young 1996; Young 1999)

Kelleci'ye (2008) göre "İnternet Bağımlılığı" diğer bağımlılık türlerinde olduğu gibi kullanıcılarda aşırı internet ve bilgisayar kullanımı, aşırı bilgisayar oyunu oynama ve internet formlarını kullanma olarak açıklanmıştır. 1994 yılında Amerikan Psikiyatri Birliği "bağımlılık" tanısını tolerans, yoksunluk ve mecburi kullanım isteğinin olması gibi belirtilerle açıklamıştır. Bilgisayar oyunu oynama, sürekli dokümanları düzenleme veya etkileşimli tartışma gruplarında sürekli bulunma gibi bilgisayar aktivitelerinde kullanım süresinin giderek artması, toleransın psikolojik belirtileri olarak tanımlanmaktadır. Bilgisayar kullanan bireyler problemleri davranışlarının farkında olmalarına rağmen sürekli olarak bilgisayar kullanmaya devam etmektedirler. Bu bireyler bilgisayara ulaşamadığı zamanlarda ise psikolojik yoksunluk semptomları olan sinirlilik ve kaygı gibi belirtiler göstermektedirler (Anderson, 1998'den akt., Orzack, 1998).

Sağlıksız veya problemleri internet kullanımı ve aşırı internet erişimi kullanıcıların olumsuz etkilere karşı savunmasız olmalarına yol açmaktadır. Bireylerde internet kullanım süresinin gittikçe

artmasıyla internet kullanım amaçlarında farklılık göstermesine olanak sağlamıştır. Bazı kullanıcılar internet teknolojisini bilgiye erişmek ya da iletişime geçmek gibi günlük yaşam aracı olarak kullanırlarken, bazı kullanıcılar ise interneti sağlıklı ve yanlış bir şekilde kullanır hale gelmiştir. Yanlış internet kullanım alışkanlıkları birçok kullanıcının sosyal ve duygusal fonksiyonlarını olumsuz olarak etkilemektedir. Bu durum kullanıcıların akıl sağlıklarında olumsuzluklara neden olup, günlük yaşantılarını kısıtlayarak, internet bağımlılığı riskini arttırır duruma gelmiştir (Ceyhan, Ceyhan ve Gürcan, 2007).

Çam ve Nur'un (2015) yapmış oldukları çalışmaya göre ergenlerde problemlerli internet kullanım yaygınlığı %7.1 olarak bulunmuştur. Problemlerli internet kullanımının anksiyete, depresyon vb. gibi psikopatolojik semptomlar ile ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Kıran (2009) internetin patolojik kullanımının özellikle 12-18 yaş dönemi için büyük risk teşkil ettiğini, ayrıca her yaş, eğitim ve ekonomik düzeyde yaşanabilen bir problem olarak görüldüğünü belirtmiştir. Ergenlik dönemindeki birey suskunluk, içe kapanıklık, çevreden kopma, can sıkıntısı, aile içinde çatışma, arkadaşlarıyla problemler, çevresi içinde beğenilmeme korkusu, kendi ya da dünyanın geleceği hakkında kaygı duyma ve kötümserlik vb. psikolojik ve sosyolojik durumlara maruz kalabilmektedir. Bu psikolojik süreçlerde riskli grup haline gelmelerinin en önemli sebepleri olarak sayılabilmektedir.

Young'a (1996) göre bağımlı şekilde bilgisayar ve internet kullanmak birçok olumsuz sonuç ortaya çıkarmaktadır. Bunlar; ailevi sorunlar, akademik sorunlar ve mesleki sorunlar olarak çok sayıda bulunmaktadır. İnternet bağımlılığından kaynaklanan ilişkisel problemler de popülerliğini devam ettirmektedir. Young tarafından yapılan anket çalışmasında bağımlılar tarafından ilişkisel problemlerinin olduğu ve çevrelerindeki insanlarla çok az zaman geçirmekte olduklarını rapor etmiştir (akt. Aslanbay, 2006).

Rooji ve ark. (2010) ergenlerin haftalık ne kadar saat çevrim içi oyun oynadıklarını araştırmıştır. Yapılan çalışma sonucunda ergenlerin haftalık ortalama 55 saat çevrim içi oyun oynadıklarını bulunmuştur. Elde edilen verilere göre çevrim içi oyun bağımlılığı olan oyuncular diğer çevrim içi oyuncularla karşılaştırıldığında daha yüksek düzeyde depresif duygu durumunun, yalnızlık hissinin, sosyal kaygının ve olumsuz benlik algısının olduğu görülmüştür.

Psikoloji, sosyoloji ve iletişim gibi birçok disiplinin dikkatini çeken çalışma alanı olarak aşırı bilgisayar ve internet kullanımı son yıllarda bir bağımlılık türü olarak ifade edilmekte ve Amerikan Psikiyatri Birliği Ruhsal Bozuklukların Tanımsal ve Sayımsal Elkitabı (DSM-5) Tanı Ölçütleri Başvuru Elkitabında (2013) da yer almaktadır. İnternet kullanımının öncelikle eğitim olmak üzere iletişim, bilgi alma ve daha birçok alandaki faydaları yadsınamayacak kadar çoktur. Ancak bunun yanı sıra internetin hatalı kullanımı sonucunda ortaya çıkabilecek olan zararları da vardır. Bu çalışma internetin yanlış kullanımına bağlı olarak ortaya çıkabilecek yoksunluk belirtileri, internet kullanımında kontrol güçlüğü, internet kullanımına bağlı olarak oluşacak işlevsellikte bozulma ve internette dolaylı olarak ortaya çıkacak olan sosyal izolasyon olgusunu araştıran bir çalışma olduğu için önemli bir araştırmadır. Bu noktada, yapılmış olan bu çalışmanın sonuçlarından faydalanılarak eğitimci, program geliştirici, yönetici vb. gibi birçok alan çalışanlarına yapacakları araştırma ve uygulamalarda ışık tutar nitelikte olacağı düşünülmektedir.

1.1 Amaç

Bu araştırmanın amacı, lise öğrencilerinin internet bağımlılığı riskinin incelenmesidir. İnternet bağımlılığı incelenirken lise öğrencilerinin günlük olarak internete giriş süreleri ele alınmıştır. Günlük olarak internete giriş sürelerine bağlı olarak internete ulaşamadıkları zamanlarda yaşadıkları yoksunluk, internet kullanımına dair kontrol güçlüğü, internet kullanımına ilişkin hayatıyla ilgili işlevsellikte bozulma ve internet kullanımına dayalı yaşamış olduğu izolasyonun incelenmesi amaçlanmıştır.

1.2 Problem

Bu araştırmanın problemini internet bağımlılığının lise öğrencilerinin günlük internet kullanım süresine bağlı olarak manidar farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi oluşturmaktadır.

Alt Problemler: Bu temel probleme dayalı olarak şu alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Lise öğrencilerinin “yoksunluk” alt ölçek puanları günlük internet kullanım süresine göre manidar farklılık göstermekte midir?
2. Lise öğrencilerinin “kontrol güçlüğü” alt ölçek puanları günlük internet kullanım süresine göre manidar farklılık göstermekte midir?
3. Lise öğrencilerinin “işlevsellikte bozulma” alt ölçek puanları günlük internet kullanım süresine göre manidar farklılık göstermekte midir?
4. Lise öğrencilerinin “sosyal izolasyon” alt ölçek puanları günlük internet kullanım süresine göre manidar farklılık göstermekte midir?
5. Lise öğrencilerinin “İnternet Bağımlılığı Ölçeği” toplam puanları günlük internet kullanım süresine göre manidar farklılık göstermekte midir?

2. YÖNTEM

Bu araştırma betimsel yöntemlerden nicel türde yapılmıştır. Betimsel araştırma modelinde olay olduğu gibi araştırılmaktadır. Ele alınan olay, olgu ve durumlar ayrıntılı şekilde araştırılarak daha önceki durumlarla ve olaylarla ilişkisi incelenip bunların neler olduğu betimlenmeye çalışılmaktadır (Karakaya, 2009). Bu araştırma modeline bağlı olarak araştırma nicel veriler toplanarak lise öğrencilerinin internet bağımlılığı riskleri ve internet bağımlılığına bağlı olarak yoksunluk, kontrol güçlüğü, işlevsellikte bozulma ve sosyal izolasyonun değerlendirilmesi yapılmıştır. Nicel araştırmalar sayısal verilerin toplandığı, analiz edilip yargıya varıldığı deney, gözlem, belgeleme, araştırma-soruşturma ile yapılan bir araştırma tekniğidir (Sönmez ve Alacapınar, 2011).

2.1 Evren-Örneklem

Araştırma evreni KKTC’de eğitim gören lise öğrencilerini kapsamaktadır. Araştırma örneklemini seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçsal örneklemin ölçüt örnekleme tekniğiyle belirlenmiştir. Bu örnekleme yönteminde belli niteliklere sahip kişiler, nesnelere ya da durumlardan oluşturulabilir (Büyüköztürk, Çakmak, Özcan, Karadeniz ve Demirel, 2009). Buna bağlı olarak öğrencilerin kendi şahıslarına ait bilgisayarlarının olması ölçüt olarak alınmıştır.

Örneklem grubu, 2015-2016 öğretim yılında KKTC’deki altı farklı lisede öğrenim gören %38 (n=194) kadın ve %62 (n=317) erkek olmak üzere toplam 511 lise öğrencisinden oluşmaktadır. Yapılan çalışmada örneklem grubuna dâhil edilen öğrencilerin bağımlılık durumlarının belirlenmesi amacıyla İnternet Bağımlılığı Ölçeğine vermiş oldukları toplam puanların ortalaması alınmıştır. Madde toplam puan ortalamalarının 67,000 ± standart sapma olduğundan bu değer, eşik değeri olarak kabul edilmiş, ortalamanın eşik değerinin üstünde olan bireyler için bağımlı ya da bağımlılık riski taşıyan bireyler oldukları, eşik değerinin altında olan bireyler için ise bağımlı olmadıkları şeklinde gruplandırma yapılmıştır. Bağımlı grup, risk grubu, eşik grup ve bağımlı olmayan grupların örneklemin geneli açısından frekans dağılımları ve yüzdelik dökümleri alınmış ve Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Lise Öğrencilerinin İnternet Bağımlılık Durumlarına İlişkin Frekans Dağılımları ve Yüzdelik Dökümleri

	n	%
Bağımlı grup	25	4.9
Risk grubu	132	25.8
Eşik grubu	291	56.9
Bağımlı olmayan grup	63	12.4
Toplam	511	100

Yüzdeler dökümleri sonucu, %4.9'u (n=25) bağımlı grup, %25.8'i (n=132) risk grubu, %56.9'u (n=291) eşik grubu ve %12.3'ü (n=63) bağımlı olmayan grup olduğu saptanmıştır.

Örneklem grubundaki lise öğrencilerinin bağımlılık durumlarına göre interneti günün hangi bölümünde kullanılmayı tercih ettiklerine ilişkin dağılımları ve yüzdeler dökümleri Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Bağımlılık Durumlarına göre İnterneti Günün Hangi Bölümünde Kullanıldığına İlişkin Dağılımları ve Yüzdeler Dökümleri

	Sabah		Öğle		Akşam		Gece yarısı		Her fırsatta		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Bağımlı grup	1	4	1	4	5	20	3	12	15	60	25	100
Risk grubu	4	3	9	6.9	30	22.8	10	7.5	79	59.8	132	100
Eşik grubu	4	1.4	57	19.6	125	42.9	13	4.5	92	31.6	291	100
Bağımlı olmayan grup	2	3.2	8	12.6	26	41.3	1	1.6	26	41.3	63	100

Bağımlılık durumlarının günün hangi bölümünde kullanıldığına ilişkin yüzdeler dökümleri alınmıştır. Bağımlı grubun %4 (n=1) sabah, %4 (n=1) öğle, %20 (n=5) akşam, %12 (n=3) gece yarısı ve %6 (n=15) her fırsatta internete bağlandıkları saptanmıştır. Risk grubunun %3 (n=4) sabah, %6.9 (n=9) öğle, %22.8 (n=30) akşam, %7.5 (n=10) gece yarısı ve %59 (n=79) her fırsatta internete bağlandıkları saptanmıştır. Eşik grubun %1.4 (n=4) sabah, %19.6 (n=57) öğle, %42.9 (n=125) akşam, %4.5 (n=13) gece yarısı ve %31 (n=92) her fırsatta internete bağlandıkları saptanmıştır. Bağımlı olmayan grubun ise %3.2 (n=2) sabah, %12.6 (n=8) öğle, %41.3 (n=26) akşam, %1.6 (n=1) gece yarısı ve %41 (n=26) her fırsatta internete bağlandıkları saptanmıştır.

2.2 Veri Toplama Araçları

2.2.1 İnternet Bağımlılık Ölçeği

Araştırmada veri toplama aracı olarak Günüş (2009) tarafından geliştirilmiş olan "İnternet Bağımlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekte 35 madde bulunmaktadır. Maddelere ilişkin Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı .94 olarak bulunmuştur. Yapı geçerliliğine ilişkin yapılan faktör analizi sonucu ölçek 5 alt faktör olarak belirlenmiş fakat daha sonra uzman görüşleri alınarak 5 alt faktör isimlendirilememiştir. Daha sonra ölçek maddeleri döndürme (rotasyon) işlemine tabi tutulmuş ve çeşitli denemelerin ardından 4 faktörde toplanması uygun bulunmuştur. Bu faktörler ise yoksunluk, kontrol güçlüğü, işlevsellikte bozulma ve sosyal izolasyondur. Ölçeğin geçerlilik çalışmasında madde-madde korelasyon değerleri incelenmiş ve bütün maddelerin birbirleriyle olan ilişkilerinin $p=.000$ ($p<.01$) düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu sonuçla, ölçekteki maddelerin birbiriyle ilişkisinin yüksek düzeyde olduğu ve benzer durumları ölçtüğü bulunmuştur. Alt ölçeklere ilişkin yapılan Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı sonucu yoksunluk .87, kontrol güçlüğü .85, işlevsellikte bozulma .82 ve sosyal izolasyon .79 olarak bulunmuştur. Günüş (2009) yapmış olduğu çalışmada çalışma grubunu dört kümede değerlendirmiştir. Birinci kümede "bağımlı grup", ikinci kümede "bağımlılık riski taşıyan grup", üçüncü kümede "eşik grubu" (bağımlı olma ya da olmama durumunda bir eğilimi bulunmayan), dördüncü kümede ise "bağımlı olmayan grup" bulunmaktadır. Üçüncü kümede yer alan bireylerin madde toplam puan ortalamalarının $67,000 \pm$ standart sapma olduğundan bu değer, eşik değeri olarak kabul edilmiştir. Madde toplam puanı ortalaması eşik değerinin üstünde olan bireyler için bağımlı ya da bağımlılık riski taşıyan bireyler oldukları, madde toplam puanı eşik değerinin altında olan bireyler için ise bağımlı olmadıkları şeklinde kabul edilmiştir.

2.2.2 Kişisel Bilgi Formu

Ölçeğe ek olarak araştırmanın örneklem grubunun cinsiyet ve günlük olarak internete giriş sürelerini içeren ve araştırmacı tarafından hazırlanmış "Kişisel Bilgi Formu" da kullanılmıştır.

2.3 Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri, İnternet Bağımlılığı Ölçeğini geliştiren araştırmacıdan yazılı izin alındıktan sonra KKTC Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığında örneklem için belirlenen liselere uygulama yapabilmek için izin alınarak toplanmıştır. Altı lisenin her sınıf düzeyine uygulanacak şekilde belirlenmiş öğrencilerden aydınlatılmış onam alındıktan sonra veri toplama aracının uygulaması gerçekleştirilmiştir. Uygulama öncesi öğrencilere araştırmada kullanılacak veri toplama aracına ilişkin yönerge verilmiş ve uygulama yaklaşık 20 dakika sürmüştür. Verilerin analizinde sosyal bilimlerde kullanılan istatistik programı olan SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) kullanılarak yüzdeler, dökümler, aritmetik ortalama, çapraz tablo, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Tukey ve Kruskal-Wallis hesaplama yöntemleri kullanılmıştır. Bu araştırmada önem düzeyi .05 olarak alınmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmanın nitel Bu bölümde araştırma verilerinin analizi sonucu elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Araştırmanın amacı çerçevesinde istatistiksel analizler yapılmış ve bulgular sırasıyla sunulmuştur. Araştırmanın temel problem cümlesine ve buna bağlı olan alt problemleri kapsayan "Lise öğrencilerinin -yoksunluk, kontrol güçlüğü, işlevsellikte bozulma ve sosyal izolasyon- alt ölçek puanları günlük internet kullanım süresine göre manidar farklılık göstermekte midir?" sorusuna cevap aranmıştır. Buna bağlı olarak istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma olup olmadığı tek yönlü varyans analizi (ANOVA) hesaplama yöntemiyle hesaplanmış ve Tablo 5'de sunulmuştur. Analiz yapılmadan önce varyansların homojenliği Levene testi ile kontrol edilmiştir. Kontrol güçlüğü (F=1.761, p=.135; p>.05), sosyal izolasyon (F=1.738, p=.140; p>.05) ve işlevsellikte bozukluk (F=1.184, p=.317; p>.05) alt boyutlarındaki varyansların eşit olduğu bulunmuştur. Yoksunluk alt boyutunda ise varyansların eşit olmadığı görülmüştür (F=.765, p=.000; p<.05). Varyansların eşit olmadığından dolayı Kruskal-Wallis hesaplama yöntemi kullanılmıştır. Yoksunluk alt boyutu ile ilgili analiz sonuçları Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Lise Öğrencilerinin Günlük İnternet Kullanım Süreleri ile Kontrol Güçlüğü, Sosyal İzolasyon ve İşlevsellikle Bozukluk Alt Ölçek Puanları Karşılaştırma Tablosu

	Günlük İnternet Kullanım Süresi	n	\bar{X}	ss	sd	F
Kontrol Güçlüğü	1-3 saat	157	2.27	.64	4	7.985*
	4-5 saat	152	2.36	.58		
	6-8 saat	80	2.50	.54	506	
	8 saat ve üzeri	76	2.57	.68		
	Her gün girmiyor	46	1.99	.71		
Sosyal İzolasyon	1-3 saat	157	2.14	.58	4	4.102*
	4-5 saat	152	2.16	.61		
	6-8 saat	80	2.31	.73	506	
	8 saat ve üzeri	76	2.47	.62		
	Her gün girmiyor	46	2.16	.85		
İşlevsellikte Bozukluk	1-3 saat	157	2.15	.61	4	7.633*
	4-5 saat	152	2.25	.62		
	6-8 saat	80	2.35	.67	506	
	8 saat ve üzeri	76	2.53	.66		
	Her gün girmiyor	46	1.94	.71		

* p<.05 istatistiksel olarak anlamlı farklılık

Yapılan analiz sonucunda günlük internet kullanım sürelerine göre kontrol güçlüğü ($p=.000$; $p<.05$), sosyal izolasyon ($p=.003$; $p<.05$), işlevsellikte bozukluk ($p=.000$; $p<.05$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Hangi karşılaştırmaların anlamlı bir fark gösterdiğini bulmak amacıyla yapılan Post hoc testi sonucunda kontrol güçlüğü alt boyutunda 1-3 saat ile 8 saat ve üzeri (aleyhine) ($p=.005$; $p<.05$), 4-5 saat ile her gün internete girmeyen (lehine) ($p=.004$; $p<.05$), 6-8 saat ile her gün internete girmeyen (lehine) ($p=.000$; $p<.05$), 8 saat ve üzeri ile her gün internete girmeyen (lehine) ($p=.000$; $p<.05$) gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Sosyal izolasyon alt boyutunda 1-3 saat ile 8 saat ve üzeri (aleyhine) ($p=.003$; $p<.05$), 4-5 saat ile 8 saat ve üzeri (aleyhine) ($p=.008$; $p<.05$) grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. İşlevsellikte bozukluk alt boyutunda ise 1-3 saat ile 8 saat ve üzeri (aleyhine) ($p=.000$; $p<.05$), 4-5 saat ile 8 saat ve üzeri (aleyhine) ($p=.020$; $p<.05$), 4-5 saat ile her gün internete girmeyen (lehine) ($p=.032$; $p<.05$), 6-8 saat ile her gün internete girmeyen (lehine) ($p=.005$; $p<.05$), 8 saat ve üzeri ile her gün internete girmeyen (lehine) ($p=.000$; $p<.05$) gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur. Ortalama hesaplamaları sonucu kontrol güçlüğü alt boyutunda 8 saat ve üzeri ($\bar{x}=2.57\pm.68$), sosyal izolasyon alt boyutunda 8 saat ve üzeri ($\bar{x}=2.47\pm.62$) ve işlevsellikte bozulma alt boyutunda da 8 saat ve üzeri ($\bar{x}=2.53\pm.66$) günlük internet kullanımının en yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 4. Lise Öğrencilerinin Günlük İnternet Kullanım Süresi ile Yoksunluk Alt Boyutu Karşılaştırma Tablosu

	Günlük İnternet Kullanım Süresi	n	\bar{x}	ss	Sıra ortalaması	X^2
Yoksunluk	1-3 saat	157	2.45	.59	222.77	32.557*
	4-5 saat	152	2.62	.56	265.65	
	6-8 saat	80	2.82	.83	289.35	
	8 saat ve üzeri	76	2.86	.86	310.64	
	Her gün girmiyor	46	2.34	.67	189.27	

* $p<.05$ istatistiksel olarak anlamlı farklılık

Yapılan analiz sonucunda öğrencilerin günlük internet kullanım sürelerine göre yoksunluk alt boyutunda istatistiksel anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=.000$; $p<.05$). Ortalama hesaplaması doğrultusunda yoksunluk alt boyutunda 8 saat ve üzeri ($\bar{x}=2.86\pm.86$) günlük olarak internet kullanımının en yüksek ortalama olduğu bulunmuştur.

Araştırmamızın son alt problemi olan "Lise öğrencilerinin İnternet Bağımlılığı Ölçeği toplam puanı günlük internet kullanım süresine göre manidar farklılık göstermekte midir?" sorusuna cevap aranmıştır. Buna bağlı olarak istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma olup olmadığı tek yönlü varyans analizi (ANOVA) hesaplama yöntemiyle hesaplanmış ve Tablo 5'de sunulmuştur. Analiz yapılmadan önce varyansların homojenliği Levene testi ile kontrol edilmiştir. İnternet Bağımlılığı Ölçeği toplam puanında ($F=1.775$, $p=.132$; $p>.05$) varyansların eşit olduğu bulunmuştur.

Tablo 5. Lise Öğrencilerinin Günlük İnternet Kullanım Süreleri ile İnternet Bağımlılığı Toplam Puanlarının Karşılaştırma Tablosu

	Günlük İnternet Kullanım Süresi	n	\bar{x}	ss	sd	F
İnternet Bağımlılığı Ölçeği Toplam Puan	1-3 saat	157	2.28	.51	4	10.640*
	4-5 saat	152	2.38	.45	506	
	6-8 saat	80	2.53	.52		
	8 saat ve üzeri	76	2.63	.57	510	
	Her gün girmiyor	46	2.12	.62		

* $p<.05$ istatistiksel olarak anlamlı farklılık

Yapılan analiz sonucunda günlük internet kullanım sürelerine göre İnternet Bağımlılığı Ölçeği toplam puanında ($p=.000$; $p<.05$) istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. Hangi karşılaştırmaların anlamlı bir fark gösterdiğini bulmak amacıyla yapılan Post hoc testi sonucunda İnternet Bağımlılığı Ölçeği toplam puanında 1-3 saat ile 6-8 saat ($p=.004$; $p<.05$) 1-3 saat ile 8 saat ve üzeri ($p=.000$; $p<.05$), 4-5 saat ile 8 saat ve üzeri ($p=.005$; $p<.05$) 4-5 saat ile her gün internete girmeyen ($p=.025$; $p<.05$), 6-8 saat ile her gün internete girmeyen ($p=.000$; $p<.05$), 8 saat ve üzeri ile her gün internete girmeyen ($p=.000$; $p<.05$) gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır. 1-3 saat ile 6-8 saate arasında 6-8 saat aleyhine; 4-5 saatle 8 saat ve üzeri arasında 8 saat ve üzeri aleyhine; 4-5 saatle hergün inetrenete girmeyen arasında 4-5 saat aleyhine; 6-8 saat ile her gün internete girmeyen arasında 6-8 saat aleyhine, 8 saat ve üzeri ile her gün internete girmeyen arasında 8 saat ve üzeri aleyhinde anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. İnternet kullanım saati arttıkça internet bağımlılığının arttığı saptanmıştır.

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Yapılan araştırmada, çağımızın önemli bir problemi olan bağımlılığın yeni türlerinden biri olarak kabul edilen internet bağımlılığı üzerine çalışılmıştır. Bu çalışma lise öğrencilerinin internet bağımlılıkları, bu bağımlılık türünden kaynaklanan yoksunluk, kontrol güçlüğü, sosyal izolasyon ve işlevsellikte bozukluk bağlamında incelenmiştir. Ayrıca örneklem grubunun bağımlılık düzeyleri bağımlı grup, risk grubu, eşik grup ve bağımlı olmayan grup kapsamında değerlendirilmiştir.

Çalışma sonuçlarına göre lise öğrencilerinin yarısından fazlasının internet bağımlılığı açısından eşik grupta oldukları bulunmuştur. Bağımlı grupla eşik grup, risk grubuyla eşik grup ve risk grubuyla bağımlı olmayan grup arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Bu gruplar arasındaki farka bakıldığında ise en yüksek ortalama bağımlı olan gruba ait olduğu görülmüştür. Sonuçlar doğrultusunda bağımlı grup ve risk grubunun her fırsatta internete bağlandıkları saptanmıştır.

Bu çalışmada günlük internet kullanım süresiyle ilgili olarak internet kullanımında yoksunluk, kontrol güçlüğü, sosyal izolasyon ve işlevsellikte bozulma alt boyutlarında anlamlı farklılık saptanmıştır. Günlük internet kullanım süresine bakıldığında ise örnekleme dâhil edilen lise öğrencilerinin her üç alt boyutta günlük olarak ortalama olarak 8 saat ve üzeri internete bağlandıkları görülmüştür.

Fidancıoğlu ve ark.'larının (2009) yapmış olduğu çalışmada sağlık yüksekokulu öğrencilerinin bir kısmı internete her gün bağlandığını ve geneli ise bilgisayar ve internet kullanmanın ileride meslekleri için gerekli olacağı düşüncesinde olduklarını ifade etmişlerdir. Çam ve Nur'un (2015) ergenler üzerine yapmış oldukları çalışmada problemlili internet kullanımı prevalansının internet kullanıcıları arasında %7.1 olarak bulunmuşlardır. Aşırı internet kullanımı bu ergenlerde kaygı ve depresyon puanları yüksek olarak bulunmuştur. Balcı ve Gülnar'ın (2009) üniversite öğrencileriyle yapmış oldukları çalışmada öğrencilerin %23.2'si internet bağımlılığı belirtisi gösterdiklerini, %28.4'ü ise riskli internet kullanıcı grubunda olduklarını bulmuşlardır. Araştırmaya katılanların %48.4'ü ise internet bağımlısı olmayan grupta oldukları saptanmıştır. Öğrencilerin internet kullanım sıklığı dağılımında sorulara cevap verenlerin %19.9'u haftada bir gün, %31.9'u haftada 2-3 gün, %21.5'i haftada 4-5 gün, %26.7'sinin de her gün düzenli olarak internet kullandıkları bulunmuştur. Gökçearslan ve Günbatar'ın (2012) ortaöğrenim öğrencilerin internet bağımlılığı konusunda yapmış oldukları çalışmada ise göre çalışma grubunda yer alan öğrencilerin % 2.33'ü internet bağımlısı, %17.45'i eşik ve risk grubunda internet bağımlısı olarak bulmuşlardır. Cinsiyet ve sosyal ağları kullanım sürelerine bakıldığında günlük olarak 3 saatten fazla internete bağlanmanın internet bağımlılığında istatistiksel olarak anlamlı fark yarattığı ortaya konmuştur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde gerçekleştirilen bir çalışmada ortaöğretim öğrencilerinin 4 saat ve üzeri internet kullanımının %77.2 olduğu görülmüştür. Bu yüzdelerinin artışının gelişen teknolojinin bir sonucu olduğu belirtilmiştir. İnternete ulaşım bilgisayarlardan akıllı telefonlar gibi akıllı cihazlara geçmesiyle internetin ulaşılabilirliği çok daha rahat hale geldiği ortaya konmuştur (Müezzın, 2015). Önceki yıllarda yapılan çalışmalarla yapılan bu çalışmanın sonuçları birbirini destekler nitelikte olup bağımlı grup ve risk grubunun her fırsatta internete bağlandıkları saptanmıştır.

Literatüre bakıldığında Block'un (2008) Güney Kore'deki ortaöğretim öğrencileri ile yaptığı çalışmada öğrencilerin haftalık 23 saat bilgisayar kullandıklarını tespit etmiştir. Buna bağlı olarak 1.2 milyon öğrencinin bağımlılık riski taşımakta olduğu bulunmuştur. Terapistler, bilgisayarla zaman geçiren öğrencilerin okulu dondurma ve okul başarılarındaki düşüşten endişe duyduklarını rapor edilmiştir. Tahiroglu ve ark. (2008) tarafından yapılan çalışmada %44.6 üniversite öğrencisinin haftada 1-2 saat, %7.6'sının haftada 12 saat ve üzeri internet kullandıklarını bulmuşlardır. Haftada 1-2 saat internet kullanan kullanıcılar genel işlerini ve okulla ilgili işlerini orta sıklıkta ve yüksek sıklıkta internet kullanıcılarından daha iyi yaptıkları bulunmuştur. Çin'de 12-18 yaş arası öğrencilerle yapılan çalışmada bağımlı olmayan öğrencilerin haftada 3.1 saat, bağımlı olan öğrencilerin ise haftada 11.1 saat internet kullandıkları bulunmuştur. Bu iki grup psikolojik açıdan karşılaştırıldığı zaman internet bağımlısı olan grubun çok daha fazla psikolojik, duygusal ve sosyal problemleri olduğu görülmüştür (Cao & Su 2007). Morahan and Schumacher'in (1997), kolej öğrencileri üzerine yapmış oldukları çalışmada öğrencilerin haftada 8.48 saat internete bağlandıkları ortaya konmuştur. Bu kadar saat internet kullanımının insanlarla iletişimde sorun yarattığı ve bu bireylerin yakın komşuluk ilişkilerinin olmadığı bulunmuştur. Farklı yıllarda, farklı ülkelerde ve farklı örneklemeler üzerine yapılan bu çalışmalar yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermesiyle birlikte internet kullanım saatlerinin gün ve hafta içerisinde ne kadar yüksek olduğunu gösterir niteliktedir. İnternet kullanımı bağlamında da bağımlı gruptaki bireylerin yanı sıra internet bağımlılığı risk grubunda ve eşik grupta da birçok bireyin olduğu görülmektedir. Sonuç olarak internet bağımlılığı günümüzde çok ciddi bir bağımlılık türü olarak ciddiyetini korur düzeyde bireyler üzerinde etkisini göstermeye devam etmektedir.

Bu çalışma sonuçlarına göre lise öğrencilerinin yarısından fazlasının internet bağımlılığı açısından eşik grupta oldukları bulunmuştur. Gruplar arasındaki farka bakıldığında ise internet kullanımı açısından en yüksek ortalama bağımlı olan gruba ait olduğu görülmüştür. Ayrıca bağımlı grup ve risk grubunun her fırsatta internete bağlandıkları saptanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda internet kullanımı bağlamında eğitim programları düzenlenip öğrencilerin interneti daha yararlı ve faydalı olarak kullanmalarının sağlanması önerilmektedir. Teknoloji çağında yaşamış olduğumuz bu son yıllarda internetin öğrencilerin hayatından çıkarılması yerine ailelerine yönelik olarak internet kullanımı ile ilgili psiko-eğitim programları hazırlanması ve anne-babanın yakın denetimiyle internetin doğru kullanımı üzerine bilgilendirme yapılması önerilmektedir.

Bu çalışmaya altı farklı liseye devam eden öğrenciler dâhil edilmiştir. Farklı yaş gruplarındaki bireylere uygulanması farklı sonuçlar ortaya çıkarabilecektir. Daha geniş bir örneklem, sonuçların genellemesine olanak sağlayabilecektir. İnternet kullanımı yoksunluk, kontrol güçlüğü, sosyal izolasyon ve işlevsellikte bozulma üzerine odaklanılmış olup farklı açılardan da çalışmalar yapılması önerilmektedir. Yapılan çalışmalarda elde edilen veriler doğrultusunda internet bağımlılığıyla baş etme ile ilgili eğitim programları geliştirilebilir. Betimsel türde olan çalışma, diğer çalışmalara ışık tutar nitelikte olup deneysel çalışmalarla da etkililiğinin araştırılması önerilmektedir.

Kaynakça

- Aslanbay, M. (2006). *A compulsive consumption internet use addiction tendency: High school the case of Turkish students*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Amerikan Psikiyatri Birliği (2013). *Ruhsal Bozuklukların Tanımsal ve Sayımsal Elkitabı, (DSM-5) Tanı Ölçütleri Başvuru Elkitabı*. Ertuğrul Köroğlu (Çev.). Ankara: Hekimler Yayın Birliği.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K. Ç., Özcan, E. A., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Balcı, Ş. ve Gülnar, B. (2009). Üniversite öğrencileri arasında internet bağımlılığı ve internet bağımlılarının profili. *Journal of Selçuk Communication*, 6(1), 5-22.
<http://www.selcuk.edu.tr/dosyalar/files/009/dergi/6/temmuz2009.pdf>
- Block, J. J. (2008). Issues for DSM-V: Internet addiction. *Am J Psychiatry*, 165(3), 306-307.

- doi: 10.1176/appi.ajp.2007.07101556
- Cao, F., Su, L. (2007). Internet addiction among chinese adolescents: Prevalence and psychological features. *Child Care Health and Development*, 33, 275–281. doi:10.1111/j.1365-2214.2006.00715.x
- Çam, H., H., ve Nur, N. (2015). Adölesanlarda internet bağımlılığı prevalansı ile psikopatolojik semptomlar ve obezite arasındaki ilişkinin incelenmesi. *TAF Prev Med Bull*, 14(3), 181-189. doi:10.5455/pmb.20141016033204
- Ceyhan, E., Ceyhan, A., A. ve Gürcan, A. (2007). Problemliliği internet kullanımı ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1),387-416. <http://www.kuyeb.com/pdf/tr/cae289973c83b09263112c982907f60dnfull.pdf>
- Fidancıoğlu, F., Beydağ, K. D., Göközer, F. ve Kızılkaya, M. (2009). Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin internet kullanımına yönelik görüşleri. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, 2(1), 3-9. http://hemsirelik.maltepe.edu.tr/dergiler/cilt2sayi1nisan2009/3_9.pdf
- Günüç, S. (2009). *İnternet bağımlılık ölçeğinin geliştirilmesi ve bazı demografik değişkenler ile internet bağımlılığı arasındaki ilişkilerin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Gökçearslan, Ş. ve Günbatır, M., S. (2012). Ortaöğretim öğrencilerinde internet bağımlılığı. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 2(2), 10-24. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/etku/article/view/5000055462/500005276>
- Karakaya, İ (2009). Bilimsel araştırma yöntemleri. A. Tanrıoğen (Ed.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kelleci, M. (2008). İnternet, cep telefonu, bilgisayar oyunlarının çocuk ve gençlerin ruh sağlığına etkileri. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 7(3), 253-256. http://www.scopemed.org/?jft=1&ft=khb_007_03-253
- Kıran, E. B. (2009). Çeşitli değişkenlere göre ergenlerde internet bağımlılığının yordanması. *Journal of New World Sciences Academy*, 4(4), 1331-1340. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/nwsaedu/article/view/5000063538/5000095154>
- Morahan-Martin, J. ve Schumacher, P. (1997). *Gender differences in internet usage, behaviours and attitudes*. Joint Meeting of the 7th International Conference on Human-Computer Interaction and 13th Symposium on Human Interface, Japan.
- Müezzın, E. (2015). An investigation of high school students' online game addiction with respect to gender. *The Turkish Journal of Educational Technology*, Özel Sayı 1, 55-60.
- Müezzın, E. (2016). İnternet bağımlılığı. A., İşman, H., F., Onbaşı ve B., Akkoyunlu (Ed.), *Eğitim teknolojileri yazıları 2016*. Ankara: Salmat Basım Yayıncılık.
- Orzack, H. M. (1998). Computer addiction: What is it? *Psychiatric Times*, 5(8), 2-3. <http://www.psychiatrictimes.com/internet-addiction/computer-addiction-what-it>
- Rooji, A., J., Schoenmakers, T., M., Vermulst, A. , A., Eijnden, J., J., M. ve Mheen, D. (2010). Online video game addiction: Identification of addicted adolscents gamers. *Addiction*, 106(1), 205-212. doi:10.1111/j.1360-0443.2010.03104.x
- Sönmez, V. ve Alacapınar, F. G. (2011). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tahiroglu, A. Y, Çelik, G. G., Uzel, M., Özcan, N., Avcı, A. (2008). Internet use among Turkish adolescents. *Cyberpsychology & Behavior*, 11(5), 241-246. doi:10.1089/cpb.2007.0165
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2017). Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2004-2017. http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1028
- Young, K., S. (1996). Internet Addiction: The emergence of a new clinical disorder. *CyberPsychology and Behavior*, 1(3), 237-244. <http://chabad4israel.org/tznius4israel/newdisorder.pdf>
- Young, K. S. (1999). *Innovations in clinical practice*. USA: Professional Resource Exchange Inc.

Extended Summary

İnternet is started to be used as not only to reach information but also as entertainment and communication environment together with a fast way of progression of technology and becoming easier to reach to the internet. Especially, proliferation of smart technological devices at the recent years caused the time spend on internet by individuals to increase. It has been seen that at the recent years which, it became very easy reaching the internet, very big part of the individuals' time is spent on internet. The difficulties faced on reaching information in the past years, internet usage provided big convenience especially on reaching information. Internet usage provided convenience to individuals in terms of reaching information, time and economics. As providing convenience in terms of reaching the information, internet usage caused increase in the time spent on internet and therefore distresses related with the excessive usage of the internet arose. (Müezzın, 2016).

The aim of this study is to investigate internet addiction risk of high school students. Withdrawal, controlling difficulty, disorder in functionality and social isolation dimensions were researched during the investigation of internet addiction risk of high school students. In this study, daily internet usage durations of students were considered and differentiations on withdrawal, controlling difficulty, disorder in functionality and social isolation dimensions were investigated depending on the internet usage. In this context following questions investigated:

The problem of this study is to determine whether or not internet addiction of the high school students show significant difference depending on their internet usage time.

In this context following questions investigated:

- 1- Do high school students "withdrawal" points of sub-scale show significant difference according to their daily internet usage time?
- 2- Do high school students "controlling difficulty" points of sub-scale show significant difference according to their daily internet usage time?
- 3- Do high school students "disorder in functionality" points of sub-scale show significant difference according to their daily internet usage time?
- 4- Do high school students "social isolation" points of sub-scale show significant difference according to their daily internet usage time?
- 5- Do high school students "Internet Addiction Scale" total points show significant difference according to their daily internet usage time?

The universe of the research includes high school students studying in TRNC. The sample selected through the criterion sampling method consists of 38 % (n=194) female, 62 % (n=317) male and total 511 high school students. The "Online Addiction Scale" developed by Günüç (2009) with .94 Cronbach's Alpha Reliability Coefficient and the biographic-demographic information form developed by the researcher were utilized as data collection instruments. "Personal Information Form" consisting questions regarding the aims of the research were used. The percentage documentation, average, cross tabulation, t-test, one-way variance analysis (ANOVA) and Kruskal-Wallis were used for data analysis in this study. The importance level of this study was taken as .05. According to the findings of this investigation, major part of the high school students enrolled in the investigation were determined to be in risk group and threshold group in terms of internet addiction. Statistically significant difference between withdrawal, controlling difficulty, disorder in functionality and social isolation points regarding internet addiction was determined depending on daily internet usage duration. As a result of the findings of this study, advice was given to the researchers.